

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (pátého senátu)

21. března 2013*

„Posuzování vlivů některých záměrů na životní prostředí — Směrnice 85/337/EHS — Článek 2 odst. 1 a čl. 4 odst. 2 — Záměry, na něž se vztahuje příloha II — Práce na rozšíření infrastruktury letiště — Přezkum na základě prahových hodnot nebo kritérií — Článek 4 odst. 3 — Výběrová kritéria — Příloha III bod 2 písm. g) — Hustě osídlené oblasti“

Ve věci C-244/12,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Verwaltungsgerichtshof (Rakousko) ze dne 19. dubna 2012, došlým Soudnímu dvoru dne 21. května 2012, v řízení

Salzburger Flughafen GmbH

proti

Umweltsenat,

za přítomnosti:

Landesumweltanwaltschaft Salzburg,

Bundesministerin für Verkehr, Innovation und Technologie,

SOUDNÍ DVŮR (pátý senát),

ve složení T. von Danwitz, předseda senátu, A. Rosas, E. Juhász (zpravodaj), D. Šváby a C. Vajda, soudci,

generální advokát: N. Wahl,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Salzburger Flughafen GmbH G. Lebitschem, Rechtsanwalt,
- za Landesumweltanwaltschaft Salzburg W. Wienerem, Landesumweltanwalt,
- za rakouskou vládu C. Pesendorfer, jako zmocněnkyní,

* Jednací jazyk: němčina.

— za Evropskou komisi P. Oliverem a D. Düsterhausem, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu relevantních ustanovení směrnice Rady 85/337/EHS ze dne 27. června 1985 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (Úř. věst. L 175, s. 40; Zvl. vyd. 15/01, s. 248), ve znění směrnice Rady 97/11/ES ze dne 3. března 1997 (Úř. věst. L 73, s. 5, Zvl. vyd. 15/03, s. 151, dále jen „směrnice 85/337“).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Salzburger Flughafen GmbH (dále jen „Salzburger Flughafen“) a Umweltsenat (správním senátem s pravomocí v oblasti životního prostředí) ohledně povinnosti provést u některých záměrů na rozšíření infrastruktury letiště v Salcburku (Rakousko) posouzení jejich vlivu na životní prostředí.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Článek 1 směrnice 85/337 stanoví:

„1. Tato směrnice se vztahuje na posuzování vlivů těch veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí, které by mohly mít významný vliv na životní prostředí.

2. Pro účely této směrnice se rozumí:

„záměrem“:

- provádění stavebních prací nebo výstavba jiných zařízení nebo děl,
- jiné zásahy do přírodního prostředí a krajiny včetně těch, které se týkají těžby nerostných surovin;

[...]“

- 4 Článek 2 odst. 1 této směrnice zní:

„Členské státy přijmou všechna opatření nezbytná k zajištění, aby před vydáním povolení podléhaly záměry, které mohou mít významný vliv na životní prostředí mimo jiné v důsledku své povahy, rozsahu nebo umístění, požadavku získat povolení a posouzení z hlediska jejich vlivů. Tyto záměry jsou vymezeny v článku 4.“

- 5 Článek 3 uvedené směrnice zní:

„Posuzování vlivů na životní prostředí vhodným způsobem určí, popíše a posoudí v každém jednotlivém případě a v souladu s články 4 až 11 přímé a nepřímé vlivy záměru na tyto faktory:

- člověka, faunu a flóru,

- půdu, vodu, ovzduší, podnebí a krajinu,
- hmotný majetek a kulturní dědictví.
- vzájemné působení mezi faktory uvedenými v první, druhé a třetí odrážce.“

6 Článek 4 téže směrnice zní následovně:

„1. S výhradou čl. 2 odst. 3 podléhají záměry uvedené v příloze I posouzení v souladu s články 5 až 10.

2. S výhradou čl. 2 odst. 3 určí členské státy pro záměry uvedené v příloze II na základě:

a) přezkoumání každého jednotlivého případu,

nebo

b) prahových hodnot nebo kritérií stanovených členským státem,

zda záměry podléhají posouzení v souladu s články 5 až 10.

Členské státy se mohou rozhodnout používat oba postupy uvedené v písm. a) a b).

3. Při přezkoumávání každého jednotlivého případu nebo při stanovení kritérií nebo prahových hodnot podle odstavce 2 jsou brána v úvahu odpovídající kritéria výběru uvedená v příloze III.

[...]“

7 Příloha I směrnice 85/337 obsahuje záměry uvedené v čl. 4 odst. 1 této směrnice, které povinně podléhají posouzení souladu se životním prostředím. Bod 7 písm. a) této přílohy se týká „[v]ýstavb[y] [...] letišť s hlavní rozjezdovou a přistávací dráhou o délce 2 100 m nebo více.“

8 Příloha II uvedené směrnice obsahuje záměry uvedené v čl. 4 odst. 2 této směrnice, u kterých si členské státy zachovávají v souladu s podmínkami tohoto článku pravomoc provést posouzení z hlediska vlivu na životní prostředí. Bod 10 písm. d) této přílohy se týká „[v]ýstavby letišť (záměry neuvedené v příloze I)“ a bod 13 první odrážka téže přílohy odkazuje na „[j]akoukoliv změnu nebo rozšíření záměrů uvedených v příloze I nebo v příloze II, které jsou již povoleny, uskutečněny nebo jsou právě uskutečňovány, které by mohly mít závažný negativní vliv na životní prostředí“.

9 Příloha III směrnice 85/337, která se týká kritérií výběru uvedených v čl. 4 odst. 3 směrnice, stanoví v bodě 2, nadepsaném „Lokalizace záměru“:

„Ekologická citlivost geografických oblastí, které by mohly být záměrem zasaženy, musí být brána v úvahu zejména s ohledem na:

[...]

- únosné zatížení přírodního prostředí s tím, že zvláštní pozornost je věnována těmto územím:

[...]

g) hustě osídleným oblastem;

[...]“

Rakouské právo

- 10 Směrnice 85/337 byla do rakouského právního řádu provedena zákonem z roku 2000 o posuzování vlivů na životní prostředí (Umweltverträglichkeitsprüfungsgesetz 2000), ve znění použitelném v rozhodné době (BGBl. I, 50/2002, dále jen „UVP-G 2000“).
- 11 Paragrafy 1, 3 a 3a UVP-G 2000 obsahují ustanovení týkající se předmětu a obsahu posuzování vlivů na životní prostředí, zásadu, podle které musí záměry uvedené v příloze 1 tohoto zákona podléhat tomuto posuzování, řízení a podmínky, které při něm musí být dodrženy, a osoby nebo subjekty, které jsou oprávněny požádat o provedení posouzení.
- 12 V příloze 1 UVP-G 2000 jsou vypočteny záměry, které vyžadují posouzení, v souladu se zásadou upravenou výše uvedenými ustanoveními. Co se týče změn takových záměrů, pro účely realizace posouzení v případě dosažení uvedených prahových hodnot musí být proveden přezkum jednotlivých případů. Sloupec 1 uvedené přílohy v bodě 14 písm. d) odkazuje na následující záměry:

„Úpravy letišť, které by mohly zvýšit počet pohybů letadel (motorových letadel, motorových kluzáků při letu s motorem nebo vrtulníků) o 20 000 ročně či více.“
- 13 Provoz civilního letiště a všechny změny omezení provozu stanovených v licenci vyžadují „licenci civilního letiště“ v souladu s § 68 odst. 1 zákona o letecké dopravě (Luftfahrtgesetz), jakož i „licenci pro provozování“ na základě § 73 odst. 1 tohoto zákona. Výstavba, užívání a podstatné změny civilních zařízení na zemi vyžadují povolení podle § 78 odst. 1 téhož zákona.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 14 Společnost Salzburger Flughafen provozuje letiště v Salcburku, které má rozjezdovou a přistávací dráhu o délce více než 2 100 m. Dne 30. července 2002 požádala tato společnost o povolení k výstavbě dalšího terminálu, což odůvodnila zejména tím, že nutnost zajišťovat kontrolu velkých zavazadel neumožňuje zvládat špičky v počtu přepravovaných osob v existující odbavovací budově. Rozhodnutím ze dne 2. dubna 2003 Landeshauptfrau von Salzburg (zemská hejtmanka spolkové země Salcbursko, příslušný správní orgán) vydala stavební povolení. Další terminál byl vybudován v průběhu let 2003–2004 a od té doby je v provozu.
- 15 V roce 2004 podala Salzburger Flughafen nové žádosti pro účely rozšíření infrastruktury letiště. Týkaly se ploch v jihozápadní oblasti stávajícího letiště o výměře asi 90 000 m² pro vybudování vedlejších prostor, zejména skladišť, rozšíření parkovacích ploch a ploch pro odstavení letadel. Dále tato společnost požádala o rozšíření o další plochy v severozápadní oblasti letiště o výměře přibližně 120 000 m², které by byly použity pro výstavbu ploch pro všeobecné letectví, zřízení hangáru a parkovacích a odstavných ploch. Salzburger Flughafen požádala rovněž o povolení pro úpravy pojezdových drah. Změny samotné rozjezdové a přistávací dráhy nebyly předmětem žádosti.
- 16 Umístění letiště v městské zóně, která se navíc vyznačuje vysokým stupněm znečištění ovzduší, a očekávané účinky na životní prostředí vedly Landesumweltanwaltschaft Salzburg (zemský úřad příslušný pro životní prostředí) k tomu, že dne 13. března 2006 požádal Amt der Salzburger Landesregierung (Úřad zemské vlády spolkové země Salcbursko), aby stanovil povinnost provést posouzení vlivů na životní prostředí ohledně dalšího terminálu a prací na rozšíření infrastruktury letiště. Jelikož posledně uvedený orgán tuto žádost zamítl, odvolal se Landesumweltanwaltschaft Salzburg proti tomuto rozhodnutí k Umweltsenat.

- 17 Umweltsenat ve svém rozhodnutí konstatoval, že jak rozšíření letištní infrastruktury, ke kterému již došlo v důsledku výstavby dalšího terminálu a jeho uvedení do provozu, tak rozšíření navrhované v žádostech o povolení musí být předmětem posouzení vlivu na životní prostředí v souladu s relevantními ustanoveními UVP-G 2000, vykládanými ve spojení se směrnicí 85/337.
- 18 K odůvodnění svého rozhodnutí tento orgán uvedl, že i když v rámci sporu v původním řízení vnitrostátní předpisy nevyžadují posouzení vlivů na životní prostředí, pokud není překročena stanovená prahová hodnota, a sice zvýšení počtu pohybů letadel o alespoň 20 000 ročně, provádí tato právní úprava pouze nedokonale směrnicí 85/337. UVP-G 2000 totiž stanoví příliš vysokou prahovou hodnotu, takže změny prováděné na infrastruktuře malých nebo středně velkých letišť nemusí v praxi nikdy vést k posouzení vlivů na životní prostředí. Umweltsenat dále poznamenal, že dotčená vnitrostátní právní úprava nestanoví místa vyžadující zvláštní ochranu, i když směrnice 85/337 podle znění své přílohy III bodu 2 písm. g) vyžaduje, aby byla zvláštní pozornost věnována hustě osídleným oblastem. Posuzované letiště je přitom v blízkosti města Salzburg.
- 19 Umweltsenat tedy došel k závěru, že je třeba použít přímo směrnicí 85/337, jelikož úpravy letištní infrastruktury mohou být vzhledem ke své povaze, významu a vlastnostem považovány za změnu samotného letiště, která může vést ke zvýšení činnosti a leteckého provozu.
- 20 Toto rozhodnutí bylo společností Salzburger Flughafen napadeno u Verwaltungsgerichtshof (nejvyšší správní soud).
- 21 Předkládající soud uvádí, že podle judikatury Soudního dvora, která vyplývá z rozsudků ze dne 28. února 2008, Abraham a další (C-2/07, Sb. rozh. s. I-1197), a ze dne 17. března 2011, Brussels Hoofdstedelijk Gewest a další (C-275/09, Sb. rozh. s. I-1753), se relevantní ustanovení přílohy II směrnice 85/337, vykládaná ve spojení s ustanoveními přílohy I, týkají rovněž změn infrastruktury stávajícího letiště. Aby bylo zabráněno obcházení unijní právní úpravy tím, že záměry budou rozděleny na jednotlivé části, které by společně mohly mít značný vliv na životní prostředí, je nezbytné vzít v úvahu kumulované účinky takových záměrů, které mají objektivní a chronologickou spojitost. Verwaltungsgerichtshof má tedy za to, že posouzení vlivů na životní prostředí u pozdějšího záměru, tedy rozšíření letištní zóny, musí vzít v úvahu vlivy dřívějšího záměru, kterým byla výstavba dalšího terminálu.
- 22 Pokud jde o skutečnost, že záměr dotčený v původním řízení posuzovaný jako celek zřejmě musí podléhat posouzení vlivů na životní prostředí podle ustanovení směrnice 85/337, i když vnitrostátní předpisy takové posouzení nevyžadují, Verwaltungsgerichtshof uvádí, že podle judikatury Soudního dvora je prostor pro uvážení, který mají členské státy podle čl. 4 odst. 2 směrnice 85/337, omezen povinností stanovenou v čl. 2 odst. 1 této směrnice podrobit posouzení záměry, které mohou mít významný vliv na životní prostředí mimo jiné v důsledku své povahy, rozsahu nebo umístění. Členský stát, který stanoví kritéria nebo prahové hodnoty, aniž vezme v úvahu umístění záměrů, nebo který je stanoví na takové úrovni, že budou v praxi všechny druhy záměrů předem vyňaty z povinnosti provést posouzení vlivů, tak překračuje svůj prostor pro uvážení (výše uvedený rozsudek Abraham a další, bod 37; rozsudek ze dne 24. října 1996, Kraaijeveld a další, C-72/95, Recueil, s. I-5403, bod 53, a ze dne 16. září 1999, WWF a další, C-435/97, Recueil, s. I-5613, bod 38).
- 23 Ohledně kontroly dodržení tohoto prostoru pro uvážení a důsledků jeho překročení předkládající soud zdůrazňuje, že podle judikatury Soudního dvora, je-li zákonodárnými nebo správními orgány členského státu tento prostor překročen, se jednotlivci mohou dovolávat čl. 2 odst. 1 a čl. 4 odst. 2 směrnice 85/337 proti vnitrostátním orgánům u soudu členského státu a tento soud tak může rozhodnout, že se vnitrostátní pravidla nebo opatření neslučitelná s těmito ustanoveními nepoužijí. V takovém případě z výše uvedených rozsudků Kraaijeveld a další (body 59 až 61) a WWF a další (bod 5 výroku) podle názoru předkládajícího soudu vyplývá, že je na orgánech členského státu, aby v rámci svých pravomocí přijaly veškerá nezbytná obecná i konkrétní opatření k přezkoumání záměrů za účelem určení, zda mohou mít významný vliv na životní prostředí, a je-li tomu tak, aby podléhaly posouzení těchto vlivů.

- 24 Ohledně přímého účinku relevantních ustanovení směrnice 85/337 má předkládající soud za to, že z obsahového hlediska jsou tato ustanovení bezpodmínečná. Pokud jde o otázku, zda jsou také dostatečně přesná, aby mohla být použita přímo, uvádí, že výběrová kritéria přílohy III směrnice 85/337 každopádně vymezují hranice prostoru pro uvážení, který mají členské státy podle čl. 4 odst. 2 této směrnice. Právní úprava dotčená v původním řízení však nebere v úvahu kritérium umístění záměrů stanovené v příloze III bodu 2 písm. g) směrnice 85/337. Prahová hodnota stanovená v této právní úpravě kromě toho způsobuje, že o posouzení vlivů na životní prostředí by prakticky nikdy nebylo možno uvažovat u středně velkých nebo malých letišť. Podle předkládajícího soudu právní úprava dotčená v původním řízení nejen že neúplně provádí směrnici 85/337, ale ani zjevně nebere v úvahu jasná a dostatečně přesná kritéria stanovená v příloze III této směrnice.
- 25 Vzhledem k těmto úvahám a ke skutečnosti, že rozhoduje v posledním stupni, se Verwaltungsgerichtshof rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Brání směrnice 85/337 [...] vnitrostátní právní úpravě, která provedení posuzování vlivů na životní prostředí u prací na infrastruktuře letiště (které se netýkají přistávací dráhy), a to vybudování terminálu a rozšíření areálu letiště za účelem vybudování dalších zařízení (zejména hangárů, hal pro technické vybavení a parkovacích ploch), činí závislým pouze na tom, zda je nutno na základě toho očekávat zvýšení počtu pohybů letadel o nejméně 20 000 ročně?

V případě kladné odpovědi na první otázku:

2) Požaduje a umožňuje směrnice 85/337 – v případě neexistence vnitrostátních právních předpisů – na základě svého přímého účinku (s ohledem na cíle, které sleduje, a na kritéria obsažená v příloze III) posouzení vlivů na životní prostředí u záměru, který je blíže popsán v první otázce a na který se vztahuje příloha II?“

K předběžným otázkám

K první otázce

- 26 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda ustanovení směrnice 85/337 brání vnitrostátní právní úpravě, podle které záměry týkající se změny infrastruktury letiště, na které se vztahuje příloha II této směrnice, podléhají posouzení vlivů na životní prostředí pouze tehdy, pokud v důsledku těchto záměrů vzroste počet pohybů letadel alespoň o 20 000 ročně.
- 27 K odpovědi na tuto otázku je třeba uvést, že jak vyplývá z ustanovení čl. 4 odst. 2 směrnice 85/337 ve spojení s bodem 13 první odrážky přílohy II této směrnice, pro veškeré změny nebo rozšíření záměrů již povolených, uskutečněných nebo právě uskutečňovaných, které se týkají letišť a mohou mít významný negativní vliv na životní prostředí, musí členské státy na základě přezkoumání jednotlivých případů nebo na základě prahových hodnot nebo kritérií, které stanoví, určit, zda takový záměr musí podléhat posouzení těchto vlivů na životní prostředí.
- 28 Je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora se na změny infrastruktury stávajícího letiště bez prodloužení rozjezdové a přistávací dráhy vztahují ustanovení bodu 13 přílohy II směrnice 85/337, pokud je lze považovat, zejména s ohledem na jejich povahu, význam a vlastnosti, za změnu samotného letiště (v tomto smyslu viz výše uvedený rozsudek Brussels Hoofdstedelijk Gewest a další, bod 35 a citovaná judikatura).

- 29 Ohledně stanovení prahových hodnot nebo kritérií pro určení, zda takový záměr musí podléhat posouzení vlivů na životní prostředí, je třeba připomenout, že čl. 4 odst. 2 písm. b) směrnice 85/337 skutečně poskytuje členským státům v tomto ohledu prostor pro uvážení. Takový prostor pro uvážení je však omezen povinností stanovenou v čl. 2 odst. 1 této směrnice podrobit posouzení vlivů záměry, které mohou mít významný vliv na životní prostředí mimo jiné v důsledku své povahy, rozsahu nebo umístění (v tomto smyslu viz výše uvedený rozsudek WWF a další, bod 36 a citovaná judikatura).
- 30 Účelem kritérií nebo prahových hodnot uvedených v čl. 4 odst. 2 písm. b) směrnice 85/337 je usnadnit posouzení konkrétních vlastností, které záměr má, aby bylo možno určit, zda podléhá povinnosti posouzení, a nikoliv vyjmout předem z této povinnosti celé kategorie záměrů stanovené v příloze II této směrnice, o kterých lze uvažovat na území členského státu (v tomto smyslu viz rozsudek WWF a další, uvedený výše, bod 37 a citovaná judikatura).
- 31 Soudní dvůr rovněž upřesnil, že členský stát, který stanoví kritéria nebo prahové hodnoty na takové úrovni, že je v praxi celá kategorie záměrů předem vyňata z povinnosti posouzení vlivů, překračuje prostor pro uvážení, který má na základě čl. 2 odst. 1 a čl. 4 odst. 2 směrnice 85/337, ledaže by všechny vyloučené záměry mohly být považovány na základě celkového posouzení za záměry, které nemohou mít významný vliv na životní prostředí (v tomto smyslu viz výše uvedený rozsudek WWF a další, bod 38 a citovaná judikatura).
- 32 Z článku 4 odst. 3 směrnice 85/337 konečně vyplývá, že pro stanovení prahových hodnot nebo kritérií podle odst. 2 písm. b) tohoto článku jsou brána v ohledu relevantní výběrová kritéria stanovená v příloze III uvedené směrnice. Mezi těmito kritérii je uvedeno zejména únosné zatížení přírodního prostředí a v tomto ohledu musí být zvláštní pozornost věnována hustě osídleným oblastem.
- 33 Je třeba konstatovat, že taková prahová hodnota, jaká je dotčena v původním řízení, je neslučitelná s obecnou povinností stanovenou za účelem správné identifikace záměrů, které by mohly mít významný vliv na životní prostředí, v čl. 2 odst. 1 této směrnice.
- 34 Jak totiž konstatuje předkládající soud, stanovení tak vysoké prahové hodnoty má za následek, že změny infrastruktury letiště malé či střední velikosti v praxi nikdy nemohou vést k posouzení vlivů na životní prostředí, i když v žádném případě nemůže být vyloučeno, jak správně uvádí Evropská komise, že takové práce mají na životní prostředí významný vliv.
- 35 Stanovením takové prahové hodnoty za účelem rozhodnutí o nezbytnosti provést posouzení takových záměrů, jaké byly dotčeny v původním řízení, z hlediska jejich vlivů na životní prostředí, bere dotčená vnitrostátní úprava, v rozporu s povinností uloženou členským státům v čl. 4 odst. 3 směrnice 85/337, ohled pouze na kvantitativní hledisko důsledků záměru, aniž zohledňuje ostatní výběrová kritéria přílohy III této směrnice, zejména kritérium stanovené v bodě 2 písm. g) této přílohy, a sice hustotu osídlení oblasti, která je záměrem dotčena. Je přitom nesporné, že letiště, jehož infrastruktury se týkají změny dotčené v původním řízení, se nachází v blízkosti města Salcburk.
- 36 Předkládající soud dále uvádí, že za okolností věci v původním řízení je při rozhodnutí, zda je třeba provést posouzení vlivů na životní prostředí, třeba zohlednit vlivy na životní prostředí, které má jak dřívější záměr výstavby dalšího terminálu, tak pozdější záměr rozšíření letištní zóny.
- 37 K tomuto je třeba uvést, že podle judikatury Soudního dvora se takové kumulativní posouzení může ukázat nezbytné, aby bylo zabráněno obcházení unijní právní úpravy tím, že záměry budou rozděleny na jednotlivé části, které jako celek mohou mít významný vliv na životní prostředí (v tomto smyslu viz výše uvedený rozsudek Brussels Hoofdstedelijk Gewest a další, bod 36 a citovaná judikatura). Úkolem předkládajícího soudu je přezkoumat ve světle této judikatury, zda a v jaké míře je třeba celkově posoudit účinky na životní prostředí u záměrů uvedených v bodě 15 tohoto rozsudku, a záměrů již uskutečněných v průběhu let 2003 a 2004.

38 V důsledku toho je na první otázku třeba odpovědět, že čl. 2 odst. 1, jakož i čl. 4 odst. 2 písm. b) a čl. 4 odst. 3 směrnice 85/337 brání vnitrostátní právní úpravě, podle které záměry týkající se změny infrastruktury letiště, na které se vztahuje příloha II této směrnice, podléhají posouzení vlivů na životní prostředí pouze tehdy, pokud v důsledku těchto záměrů vzroste počet pohybů letadel alespoň o 20 000 ročně.

Ke druhé otázce

39 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda v případě, že členský stát nesprávně provede směrnicí 85/337, vyžaduje tato směrnice posouzení vlivu na životní prostředí u takových záměrů, jako jsou záměry dotčené v původním řízení, na které se vztahuje příloha II této směrnice.

40 Položené otázky je třeba rozumět tak, že se týká toho, zda v případě, že členský stát podle čl. 4 odst. 2 písm. b) směrnice 85/337 s ohledem na záměry, na které se vztahuje příloha II této směrnice, stanoví prahovou hodnotu, která není v souladu s povinnostmi stanovenými v čl. 2 odst. 1 a čl. 4 odst. 3 této směrnice, mají ustanovení čl. 2 odst. 1, jakož i čl. 4 odst. 2 písm. a) a čl. 4 odst. 3 uvedené směrnice přímý účinek, což znamená, že příslušné vnitrostátní orgány musí zajistit, aby bylo nejprve přezkoumáno, zda by dotčené záměry mohly mít významný vliv na životní prostředí, a pokud tomu tak je, aby bylo poté provedeno posouzení takových vlivů.

41 Podle judikatury Soudního dvora, pokud byl překročen prostor pro uvážení přiznaný členským státům článkem 4 odst. 2 směrnice 85/337 ve spojení s jejím čl. 2 odst. 1, je na orgánech dotčeného členského státu, aby v rámci své pravomoci přijaly všechna potřebná obecná nebo zvláštní opatření, aby dotčené záměry byly posouzeny s ohledem na to, zda mohou mít významný vliv na životní prostředí, a pokud ano, provést posouzení jejich vlivu na životní prostředí (v tomto smyslu viz výše uvedené rozsudky Kraaijeveld a další, bod 61, a WWF a další, body 70 a 71).

42 Stejný závěr je nutno učinit v takové situaci, jako je situace v původním řízení, která je z pohledu svých účinků rovnocenná situaci popsané v předchozím bodě tohoto rozsudku, ve které má prahová hodnota stanovená vnitrostátní právní úpravou za následek nesprávné provedení čl. 4 odst. 2 písm. b) ve spojení s čl. 2 odst. 1 a čl. 4 odst. 3 směrnice 85/337.

43 V důsledku toho v takové situaci, jako je situace v původním řízení, jak správně uvádí Komise, pokud členský stát stanovil na základě čl. 4 odst. 2 písm. b) směrnice 85/337 prahovou hodnotu, která představuje riziko, že celé kategorie záměrů budou vyňaty z posouzení vlivů na životní prostředí, mají vnitrostátní orgány povinnost zajistit podle čl. 2 odst. 1, jakož i čl. 4 odst. 2 písm. a) a čl. 4 odst. 3 uvedené směrnice, aby bylo v každém jednotlivém případě určeno, zda musí být takové posouzení provedeno, a pokud ano, provést jej.

44 Rakouská vláda a společnost Salzburger Flughafen s tímto závěrem nicméně nesouhlasí a odkazují přitom na rozsudek ze dne 7. ledna 2004, Wells (C-201/02, Recueil, s. I-723), podle kterého zásada právní jistoty brání tomu, aby bylo možno se dovolávat směrnice proti členskému státu, pokud se jedná o povinnost státu, která je přímo spojena se splněním jiné povinnosti, jež je uložena na základě této směrnice třetí osobě.

45 S touto námitkou nelze souhlasit.

46 Ve věci, ve které byl vydán rozsudek Wells, Soudní dvůr rozhodl, že možnost jednotlivce dovolávat se ustanovení směrnice 85/337 musí být uznána a že vlastníci dotčených pozemků musí nést následky opožděného uskutečnění povinností dotčeného členského státu plynoucích z této směrnice.

- 47 Ve věci v původním řízení by tak v případě, že by rozhodnutí konstatovalo nezbytnost posouzení vlivů na životní prostředí, musela společnost Salzbuger Flughafen jakožto uživatel dotčených pozemků rovněž nést následky takového rozhodnutí.
- 48 Na druhou otázku je tedy třeba odpovědět tak, že jestliže členský stát na základě čl. 4 odst. 2 písm. b) směrnice 85/337 pro záměry, na které se vztahuje příloha II této směrnice, stanoví takovou prahovou hodnotu, jako je prahová hodnota dotčená v původním řízení, která je neslučitelná s povinnostmi stanovenými v čl. 2 odst. 1 a čl. 4 odst. 3 této směrnice, mají ustanovení čl. 2 odst. 1, jakož i čl. 4 odst. 2 písm. a) a čl. 4 odst. 3 uvedené směrnice přímý účinek, který vede k tomu, že příslušné vnitrostátní orgány musí zajistit, aby bylo nejprve přezkoumáno, zda dotčené záměry mohou mít významný vliv na životní prostředí, a pokud ano, aby bylo posouzení takových vlivů provedeno.

K nákladům řízení

- 49 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (pátý senát) rozhodl takto:

- 1) **Ustanovení čl. 2 odst. 1, jakož i čl. 4 odst. 2 písm. b) a čl. 4 odst. 3 směrnice Rady 85/337/EHS ze dne 27. června 1985 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí, ve znění směrnice Rady 97/11/ES ze dne 3. března 1997, brání vnitrostátní právní úpravě, podle které záměry týkající se změny infrastruktury letiště, na které se vztahuje příloha II této směrnice, podléhají posouzení vlivů na životní prostředí pouze tehdy, pokud v důsledku těchto záměrů vzroste počet pohybů letadel alespoň o 20 000 ročně.**
- 2) **Jestliže členský stát na základě čl. 4 odst. 2 písm. b) směrnice 85/337, ve znění směrnice 97/11, pro záměry, na které se vztahuje příloha II této směrnice, stanoví takovou prahovou hodnotu, jako je prahová hodnota dotčená v původním řízení, která je neslučitelná s povinnostmi stanovenými v čl. 2 odst. 1 a čl. 4 odst. 3 této směrnice, mají ustanovení čl. 2 odst. 1, jakož i čl. 4 odst. 2 písm. a) a čl. 4 odst. 3 uvedené směrnice přímý účinek, který vede k tomu, že příslušné vnitrostátní orgány musí zajistit, aby bylo nejprve přezkoumáno, zda dotčené záměry mohou mít významný vliv na životní prostředí, a pokud ano, aby bylo posouzení takových vlivů provedeno.**

Podpisy.